

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน The Study Of Guidelines For Internal Audit Development
ชื่อผู้เขียน	นางสาวพัชรี มหิทธิธรรมธร Ms. Patcharee Mahithithamatron
แผนกวิชา/คณะ	สาขาวิชาการบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ดร. ประวิทย์ เขมะสุนันท์
ปีการศึกษา	2552

บทสรุป

เป็นที่ยอมรับกันว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้ในระยะยาว ในมุมมองของการตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในขององค์กรเป็นเรื่องในระดับสูงสุดขององค์กร คือระดับคณะกรรมการ ซึ่งหากมีการกำกับดูแลที่ดีแล้ว ย่อมจะส่งเสริมให้เกิดการควบคุมภายใน การจัดการความเสี่ยง การที่ผู้ตรวจสอบภายในจะดำเนินการตรวจสอบว่าคณะกรรมการได้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามแนวทางกำกับดูแลที่ดีหรือไม่ ไม่ใช่เรื่องง่ายในทางปฏิบัติ แต่ผู้ตรวจสอบภายในก็จะใช้บทบาทในการให้คำปรึกษาและการเข้าทางคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยดำเนินการร่วมกับฝ่ายบริหารและหน่วยงานกำกับดูแลอื่นในองค์กร ซึ่งในยุคที่เศรษฐกิจเป็นขาลง ทุกองค์กรต้องปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อลดค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด แต่งานตรวจสอบภายในซึ่งเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและเป็นเครื่องมือสำคัญของฝ่ายบริหาร โดยการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการและฝ่ายบริหารจะต้องเข้าใจบทบาทและใช้ประโยชน์จากหน่วยงานตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังเป็นหน่วยงานหลักที่จะช่วยคณะกรรมการตรวจสอบภายในให้ปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย โดยคณะกรรมการตรวจสอบเป็นคณะกรรมการอิสระที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยสนับสนุนคณะกรรมการ

ก.ล.ต. ในการกำกับดูแลและตรวจสอบการบริหารงาน การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และธรรมาภิบาล รวมทั้งการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้การปฏิบัติงานและการเปิดเผยข้อมูลของสำนักงานเป็นไปอย่างโปร่งใสและน่าเชื่อถือ ซึ่งต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน ต้องเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยต้องมีอย่างน้อย 1 คน มีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ด้านบัญชี / การเงิน คณะกรรมการตรวจสอบจะมีเครื่องมือคือตรวจสอบภายในเป็นผู้สอบทานกระบวนการปฏิบัติงานต่างๆ ในองค์กร ซึ่งในอดีตการตรวจสอบภายในกระทำเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชี แต่ในปัจจุบันงานตรวจสอบภายในเข้ามามีบทบาทสำคัญในหน่วยงานมากขึ้น แต่บุคคลในระดับต่าง ๆ ก็ยังมีความไม่เข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน และยังไม่ทราบถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานตรวจสอบ ทำให้บุคคลในองค์กรไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เนื่องจากกลัวว่าผู้ตรวจสอบภายในจะรายงานความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ส่วนในมุมมองของผู้บริหารถ้าไม่เข้าใจก็จะไม่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบ

จากการปฏิบัติงานในปัจจุบันพบว่า มีบุคคลจำนวนมากที่ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน หรืออาจจะเข้าใจว่าการตรวจสอบภายในเป็นเรื่องทางด้านการบัญชี ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือบางหน่วยงานไม่ชอบหรือกลัวการตรวจสอบภายในอาจเนื่องมาจากการไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายใน หรือมีการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใสเกิดขึ้นในหน่วยงานของตน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในที่จะต้องกระทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงบทบาทหน้าที่ว่าเป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยรับตรวจในองค์กร ไม่ใช่การเข้าไปจับผิด และผู้ตรวจสอบภายในต้องแสดงให้เห็นประโยชน์ที่ได้จากการตรวจสอบภายในว่าสามารถเพิ่มมูลค่าและเกิดประโยชน์กับองค์กรมากที่สุด ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ซึ่งถูกกำหนดด้วยหัวหน้าผู้ตรวจสอบหรือผู้บริหารสูงสุดในองค์กรนั้น ดังนั้นความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบเป็นปัจจัยสำคัญ ส่วนทัศนคติของผู้ที่อยู่ในองค์กรต่อผู้ตรวจสอบ ถูกสร้างขึ้นโดยการแสดงบทบาทและการทำหน้าที่ของผู้ตรวจสอบนั่นเอง ซึ่งมักจะมีปัญหาเรื่องความเชื่อ และทัศนคติ โดยทั่วไปแล้วเป็นทัศนคติในเชิงลบ ผู้ตรวจสอบภายในได้พยายามแสดงบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ อันเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและผู้ตรวจสอบภายในเป็นอย่างมาก นอกจากนี้มาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบภายในเป็นปัจจัย หรือแรงผลักดันต่อการแสดงบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ของผู้ตรวจสอบภายในยุคปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายใน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้อ้างอิงถึงปัจจัยแห่ง

ความสำเร็จของการปฏิบัติงานตรวจสอบหรือประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในไว้หลายปัจจัย แต่การศึกษาในครั้งนี้ได้นำปัจจัยที่จะทำให้การตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิผลจำนวน 4 ปัจจัย มาศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบภายในขององค์กรเพื่อให้มีประสิทธิผลมากขึ้น โดยปัจจัยที่นำมาใช้ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน ปัจจัยด้านการให้การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติของผู้รับตรวจ ส่วนประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ประสิทธิผลด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ
2. ประสิทธิผลด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. ประสิทธิผลด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
4. ประสิทธิผลด้านการให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า
5. ประสิทธิผลด้านการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าพนักงานภายในบริษัท เห็นว่าทั้ง 4 ปัจจัยมีผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า

ปัจจัยที่ 1 คือคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า และการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในระบบการปฏิบัติงานและระบบการควบคุมภายในที่ดี จะทำให้สามารถทราบถึงขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการปรับปรุงเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับองค์กรได้ และคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในก็ต้องเป็นไปตามที่มาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย

ปัจจัยที่ 2 คือการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า และการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยถ้าผู้บริหารให้การสนับสนุนก็จะทำให้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง

มีความเป็นอิสระ และได้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลทุกประเภท ทำให้สามารถประเมินระบบการควบคุมภายในของระบบงานต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน และระบบการรายงานผลการตรวจสอบที่ต้องรายงานให้ผู้บริหารได้รับทราบ ทำให้ผู้รับการตรวจสอบต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตรวจสอบ และให้ความสำคัญกับการเข้าดำเนินการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน รวมถึงระบบการติดตามรายงานผลการตรวจสอบที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีการดำเนินการติดตามและรายงานให้กับผู้บริหารได้รับทราบถึงการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทางผู้รับตรวจก็ต้องรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามรายงานที่ระบุไว้ เพราะถ้าผู้ตรวจสอบรายงานว่าไม่ได้รับการดำเนินการแก้ไขตามที่กำหนดไว้ จะทำให้ฝ่ายบริหารมองว่าผู้รับตรวจไม่ปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ 3 การปฏิบัติงานตรวจสอบ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า และการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการปฏิบัติงานตรวจสอบที่เริ่มต้นจากแผนการปฏิบัติงานระยะสั้นและระยะยาวที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ และการมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่เริ่มจากการสำรวจขั้นต้นพร้อมทั้งมีการจัดทำรายงานการสำรวจขั้นต้นก่อนเข้าทำการตรวจสอบ แนวทางการตรวจสอบที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยตรวจสอบจะทำให้ทราบว่าผู้ตรวจสอบมีการประเมินถึงประสิทธิภาพการควบคุมภายในก่อนดำเนินการตรวจสอบ ส่วนเรื่องการจัดทำกระดาษทำการและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ไว้ให้ครบถ้วนเป็นการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติงานอย่างรัดกุมและมีหลักฐานที่ชัดเจนแน่นอน และเมื่อมีการตรวจสอบแล้วเสร็จก็ต้องมีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบนำเสนอให้ผู้รับตรวจได้รับทราบและดำเนินการแก้ไขก็จะทำให้ผู้รับตรวจได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน การติดตามผลการตรวจสอบจะทำให้ผู้รับตรวจได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการแก้ไขตามที่ได้มีการประชุมสรุปไว้ในรายงานผลการตรวจสอบ และทำให้ผู้บริหารได้รับทราบถึงการดำเนินการแก้ไขของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไข

ปัจจัยที่ 4 ทศนคติของผู้รับตรวจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ การให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า และการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยผู้รับตรวจคือ

ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานผู้ปฏิบัติงานในบริษัททุกตำแหน่ง โดยผู้ตรวจสอบต้องมีการดำเนินการแจ้งกำหนดในการเข้าตรวจให้เหมาะสม และมีการเตรียมการเพื่อให้ผู้รับตรวจได้ทราบว่าผู้ตรวจสอบมีการเตรียมการก่อนเข้าดำเนินการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องมีการสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์หรือขอข้อมูลที่ดี โดยควรเป็นบรรยากาศของการขอความร่วมมือหรือสอบถามแทนการสร้างบรรยากาศให้ผู้รับตรวจรู้สึกกดดันหรือตึงเครียด ผู้ตรวจสอบต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการตรวจสอบที่ได้ว่ามีการสาเหตุเกิดจากอะไร โดยต้องเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญกับการปฏิบัติงานของผู้รับตรวจเพื่อให้ผู้รับตรวจมีความรู้สึกว่าการตรวจสอบภายในเป็นสิ่งที่ประโยชน์ช่วยปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นและเป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร เมื่อผู้รับตรวจมีทัศนคติที่ดีต่อการตรวจสอบภายในก็จะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานซึ่งส่งผลให้การตรวจสอบภายในเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยผู้รับตรวจจะมีการเตรียมการก่อนที่ผู้ตรวจสอบภายในจะเข้ามาดำเนินการตรวจสอบทำให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานและถ้าผู้รับตรวจมีความตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบภายในก็จะอยากให้มีการตรวจสอบภายในเกิดขึ้นอีกในอนาคต

ผลของการวิเคราะห์ที่ถดถอยพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และทัศนคติของผู้รับตรวจ กับประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ ด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้านความรับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ ด้านการให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า และด้านการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ผลปรากฏดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ทัศนคติของผู้รับตรวจมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลด้านการควบคุมภายในให้มีความน่าเชื่อถือ ประสิทธิผลด้านการให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้า โดยถ้าผู้ตรวจสอบภายในมีความรู้ ความเข้าใจในระบบงานขององค์กรและความรู้ความเข้าใจระบบการควบคุมภายใน มีทักษะในการสื่อสารที่ดีกับผู้รับตรวจ รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้สามารถดำเนินการตรวจสอบระบบการควบคุมภายในขององค์กรได้เป็นอย่างดี การมีจริยธรรมและมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานทำให้การรายงานผลของการตรวจสอบมีความเป็นจริง ทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในซึ่งเป็นการให้สัตยาบันเตือนภัยล่วงหน้าให้กับผู้รับตรวจและผู้บริหารได้รับทราบก่อน พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะในการดำเนินการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดีและลดความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายกับองค์กรได้ ส่วนการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารก็มีส่วนช่วยให้

การปฏิบัติงานตรวจสอบได้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ โดยมีการประกาศบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในกฎบัตรของตรวจสอบภายในให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบ และให้ความร่วมมือกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน การรายงานผลการตรวจสอบภายในให้กับผู้บริหาร ได้รับทราบถึงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามรายงานผลการตรวจสอบ ก็เป็นระบบที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีการให้ความสำคัญกับการตรวจสอบภายใน ทศนคติของผู้รับตรวจที่ให้การยอมรับการตรวจสอบภายใน โดยเห็นถึงประโยชน์ของการตรวจสอบภายในว่าเป็น การเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร ก็จะทำให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานทำให้ระบบงานมีการควบคุม ภายในที่น่าเชื่อถือ โดยระบบการควบคุมภายในที่ดีจะมีการเตือนให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบใน กรณีที่มีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขก่อนที่จะเกิดความเสียหาย

2. คุณสมบัตินของผู้ตรวจสอบภายใน ทศนคติของผู้รับตรวจ มีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพด้านความ รับผิดชอบและการรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงานตามที่ได้รับ มอบหมาย โดยผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงจะสามารถดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานในปัจจุบันว่าสอดคล้อง หรือขัดแย้งกับข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ควรมีการดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ สอดคล้องกับข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการมีความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบทำให้ มีการรายงานผลการตรวจสอบที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงที่ตรวจพบพร้อมทั้งหลักฐานที่ชัดเจน รวมถึงการมีความรู้ความสามารถทำให้ผู้ตรวจสอบสามารถดำเนินงานได้ตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนทศนคติของผู้รับตรวจเกิดจากการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบที่ต้องมีการแจ้งเข้าตรวจที่ เหมาะสม เพื่อให้ผู้รับตรวจมีระยะเวลาในการเตรียมการเพื่อรับการเข้าตรวจ ไม่ควรเข้าตรวจใน ช่วงเวลาที่ผู้รับตรวจไม่สะดวก ผู้รับตรวจต้องรู้สึกได้ว่าผู้ตรวจสอบมีการเตรียมการล่วงหน้าก่อน เข้าดำเนินการตรวจสอบซึ่งจะทำให้ผู้รับตรวจให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีเพราะผู้ตรวจสอบมีความ สนใจและเตรียมข้อมูลมาพอสมควร การที่ผู้ตรวจสอบภายในมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในระหว่าง การสัมภาษณ์หรือการขอข้อมูล ก็จะทำให้ผู้รับตรวจมีความรู้สึกที่ดีในการรับการตรวจ การ วิเคราะห์ข้อมูลให้เห็นถึงสาเหตุที่แท้จริงและเป็นสาเหตุที่ถูกต้องพร้อมทั้งการมีข้อเสนอแนะ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีความสำคัญก็จะทำให้ผู้รับตรวจเห็นว่าการตรวจสอบ ภายในมีความสำคัญช่วยพัฒนาปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ รวมถึง เป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรด้วย และเมื่อผู้รับตรวจเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเข้าดำเนินการ ตรวจสอบ และมองเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าดำเนินการตรวจสอบก็จะให้ความ

ร่วมมือในการให้ข้อมูลหรือเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการตรวจสอบ ทำให้ผู้ตรวจสอบสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามข้อกำหนดหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ หรือมีบางส่วนที่ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เมื่อผู้รับตรวจมีความเข้าใจในความสำคัญของการตรวจสอบภายในทำให้ผู้ตรวจสอบไม่ต้องสูญเสียเวลาในการรอคอยข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานต่างๆ ทำให้การตรวจสอบเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ รวมถึงมีการรายงานผลการตรวจสอบให้กับผู้บริหารได้รับทราบด้วยความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ในสภาพปัจจุบัน ทำให้ผู้รับตรวจมีความรอบคอบในการปฏิบัติงานให้มีความรัดกุม และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี เมื่อผู้รับตรวจเห็นถึงความสำคัญของการตรวจสอบภายในก็จะช่วยทำให้การตรวจสอบภายในสามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ส่งผลให้ผู้ตรวจสอบสามารถดำเนินการได้ตามแผนการปฏิบัติงานที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากผู้บริหารหรือคณะกรรมการตรวจสอบ

กล่าวโดยสรุปคือ การตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพหรือประสบความสำเร็จ โดยเป็นการดำเนินงานเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรได้ ต้องมีองค์ประกอบหลายๆ อย่าง โดยส่วนหนึ่งมาจากคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในเอง โดยต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบการควบคุมภายใน มีความรู้ความเข้าใจในระบบการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมถึงความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีทักษะในการปฏิบัติงานรวมถึงมีทักษะในการสื่อสารกับผู้รับตรวจเพื่อให้ผู้รับตรวจให้การยอมรับและเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการเข้าดำเนินการตรวจสอบ โดยต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ผู้รับตรวจได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการตรวจสอบภายใน และการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารก็เป็นสิ่งที่จะแสดงให้ผู้รับตรวจเห็นว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของการเข้าตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน และพนักงานทุกคนในองค์กรก็ควรให้ความสำคัญของการเข้าตรวจสอบด้วย ซึ่งการที่ผู้รับตรวจจะเห็นว่าการตรวจสอบภายในเป็นเรื่องที่ดีและมีประโยชน์กับหน่วยงานของผู้รับตรวจอาจจะต้องมาจากการที่ผู้ตรวจสอบภายในมีการเข้าตรวจสอบการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้รับตรวจให้การยอมรับด้วยความเต็มใจแทนการบังคับจากองค์กร จะทำให้มีบรรยากาศที่ดีในระหว่างการปฏิบัติงานและมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และก่อให้เกิดความเต็มใจในการร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร